

DE TIC DUURZAAMHEIDSRAPPORT

“Duurzame ontwikkeling» is uitgegroeid tot een onmiskenbaar concept dat de activiteiten van de industrie van cosmetica, detergents, onderhoudsproducten, aerosols en lijmen en mastieken stuurt en beïnvloedt. DETIC begeleidt zijn leden om hen te helpen verder te groeien in de context van duurzame ontwikkeling.

Per sector heeft de industrie enkele initiatieven tot stand gebracht die de duurzame ontwikkeling of het duurzaam gebruik van een product verbeteren. In dit duurzaamheidsrapport toont Detic wat zij samen met haar leden, de overheid en andere federaties onderneemt op dit vlak.

Voor de detergentensector zijn dit onder andere projecten waarbij de industrie verplichtingen oplegt aan zichzelf. Dit zijn het Charter voor Duurzaam Schoonmaken, het sectoraal akkoord inzake milieuvriendelijkere detergents en de compactering van wasmiddelen. Anderzijds wil de industrie, de consument correct informeren over zijn producten. Ze doet dit aan de hand van de website Cleanright, het “Washright”- panel en de Safe Use Icons.

De cosmeticasector van haar kant heeft voor zichzelf een gids voor goede duurzaamheidspraktijken opgesteld. Verder zijn er ook nog de “Veilig in de Zon” – campagne en de “Knappe Kapper” – website die respectievelijk gericht zijn naar de consument en de professionele gebruiker.

Ook de lijmen-en mastiekensector is zich bewust van zijn impact op het milieu en de samenleving. Dit bewustzijn resulteert vandaag de dag hoofdzakelijk in het verminderen van de milieu-impact en de ontwikkeling van “Good Practices” in de beroepspraktijk.

Als laatste hebben de DETIC-leden twee specifieke initiatieven opgezet om de aerosoltechnologie beter te verzoenen met duurzame ontwikkeling. Dit zijn het DETIC-aerosolhandvest en de Freeware voor LCA-analyse.

Economische data

DETIC telt ongeveer 124 leden, die op de Belgisch-Luxemburgse markt een omzet af fabriek van ongeveer 1.584 miljoen € geboekt hebben.

Het leeuwendeel van de producten wordt verkocht aan consumenten en voorts ook instellingen zoals hotels, restaurants, ziekenhuizen en bedrijven.

De cosmeticasector vertegenwoordigt ongeveer € 864 miljoen aan omzet; de sector van detergenten en onderhoudsproducten boekte een omzet van circa € 497 miljoen; de markt van producten, toebehoren en machines voor beroepsgebruikers was goed voor circa € 122 miljoen en de sector van lijmen, kleefstoffen en mastieken tot slot boekte op de Belgisch-Luxemburgse markt een omzet van meer dan 101 miljoen euro.

** Deze cijfers zijn gebaseerd op de 2010 gegevens die rechtstreeks door de DETIC-leden verstrekt worden.*

De sector van detergents en onderhoudsproducten

Al geruime tijd is de detergentensector zich bewust van het belang en de inzet van duurzame ontwikkeling. Daarom heeft de sector allerlei initiatieven opgezet die bedoeld zijn om de duurzaamheid van de ondernemingen in de sector te verbeteren en om relevante informatie aan te reiken over hoe producten duurzaam te gebruiken. Daartoe hoort ook informatie over de gebruiksveiligheid en de milieu-impact. Concrete neerslag van dit engagement inzake duurzaamheid vormen een charter en een sectoraal akkoord.

→ Het Charter voor Duurzaam Schoonmaken

Sinds 2005 stellen de ondernemingen uit de detergentensector elk jaar een duurzaamheidsverslag op. Het is gebaseerd op de resultaten van het Charter voor Duurzaam Schoonmaken. Dit door onafhankelijke auditeurs gecontroleerde charter werd door 130 ondernemingen ondertekend, waaronder 68 producenten in Europa (51 ervan zijn actief in België, 31 in het Groothertogdom Luxemburg). Samen vertegenwoordigen zij 80% van de detergentsmarkt. Tijdens de hele levensduur van de producten die zij vervaardigen, hebben deze ondernemingen duurzaamheidsprocedures ingebouwd. Voorts hebben zij zich ertoe verbonden hun duurzaamheidsprestaties verder te verbeteren. Elk jaar ook publiceren zij duurzaamheidsindicatoren. In 2010 werden nieuwe «product»-criteria ingevoerd om de slagkracht van het charter te verhogen. Meer info: <http://www.sustainable-cleaning.com/en.home.orb>

Duurzaamheidsindicatoren – Charter voor Duurzaam Schoonmaken – Uittreksels – Europese cijfers.

indicators	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Participating companies (Be)(EU)	(11)(28)	(16)(45)	(30)(70)	(36)(89)	(40)(108)	(51)(130)
Occupational health and safety **	0.57	0.55	0.83	0.90	0.98	0.85
Consumed energy *	1.34 Gj/t	1.09 Gj/t	1.10 Gj/t	1.05 Gj/t	1.03 Gj/t	0.95Gj/t
CO ₂ emitted *	80.9 kg/t	66.9 kg/t	64.6 kg/t	64.3 kg/t	60.9 kg/t	57.3 kg/t
Consumed water *	1.60 m ³ /t	1.44 m ³ /t	1.47 m ³ /t	1.59 m ³ /t	1.49 m ³ /t	1.40 m ³ /t
Waste *	10.2 kg/t	12.9 kg/t	11.1 kg/t	10.8 kg/t	12.4 kg/t	11.9 kg/t
Packaging use *	78.0 kg/t	92.7 kg/t	88.6 kg/t	84.6 kg/t	91.3 kg/t	89.9 kg/t

* per ton of production

** accidents on the total employees hours worked at the members' site, expressed per 100.000 man-hours worked by all employees.

Meer informatie: http://www.sustainable-cleaning.com/en.publicarea_sustainabilityreport.orb

“Het Charter voor Duurzaam Schoonmaken is een vrijwillig initiatief van de industrie betreffende duurzame ontwikkeling. Voor de RIEM Groep was het een logische stap om lid te worden van dit Charter met de bedoeling de principes van de duurzame ontwikkeling te respecteren en de efficiëntie en de duurzaamheid van zijn industriële en logistieke activiteiten te verbeteren. Tussen het eerste contact met de A.I.S.E. en onze certificatie zaten slechts twee maanden. Volgende stap: Het ASP voor de aerosols”. - Fabrice Nicoletti, Directeur bij RIEM

→ Sectoraal akkoord

In 2011 hebben de ondernemingen uit de detergentensector met de overheid en de distributeurs een sectoraal akkoord ondertekend dat bedoeld is om het aanbod milieuvriendelijker producten te vergroten en bepaalde verbruiksgewoonten bij te sturen. Het akkoord behelst nauwkeurig becijferde doelstellingen. Gemeten naar marktaandeel moet het aanbod producten met milieukeur tegen 2019 vijf keer groter zijn dan in 2008. Ook werden engagementen aangegaan om het aandeel geconcentreerde wasmiddelen te verhogen. Voor eenzelfde aantal wasbeurten bieden deze producten namelijk het voordeel veel compacter te zijn.

En dat biedt dan weer voordelen voor het vervoer, waardoor de CO₂-uitstoot verlaagt. Dankzij dit akkoord zal het aandeel van die producten tegen 2019 met een factor 6 toenemen. Voor detergents speelt ook de gebruiksfase een belangrijke rol wat de milieu-impact betreft. Zo zullen de ondertekenende partijen communicatiecampagnes starten met de bedoeling de consument ertoe aan te zetten om, wanneer mogelijk, de temperatuur bij machinewas te verlagen, en de aandacht te vestigen op een correcte dosering van wasmiddelen. Opzet is op middellange termijn (2015) te komen tot een 5°C-verlaging van de gemiddelde wastemperatuur in België, die momenteel op 43°C ligt (cijfers 2008-2010). Voor meer informatie: www.detic.be.

→ Informatie naar de consument

De ondernemingen uit de detergentensector zetten allerlei initiatieven op om de consument informatie te verstrekken over detergents en over een veilig en duurzaam gebruik ervan.

- De website « Cleanright »

Sinds 2010 brengt de website www.cleanright.eu uitgebreide informatie over detergents en het duurzame gebruik ervan. Goede praktijken, regelgeving, samenstelling van producten, gebruikadviezen, duurzaamheidsadviezen, respect voor het milieu, veiligheid... stuk voor stuk belangrijke informatie die aangeboden wordt in het Nederlands, Frans, Duits en verder nog 23 andere Europese talen.

- Het « Washright »-panel

Het « Washright »-panel bestaat uit een reeks van 4 pictogrammen die overeenkomen met evenveel adviezen om water, geld en energie te besparen en CO₂ te verminderen. Opzet is de consument warm te maken voor 4 kernboodschappen: [afval afkomstig van verpakkingen verminderen](#) (originele verpakkingen bijhouden en zo veel als mogelijk navullingen kopen), [niet wassen met een halfvolle trommel](#) (uw machine zo veel mogelijk vullen zorgt voor minder water- en stroomverbruik, waardoor u meteen ook geld bespaart), [doseerinstructies naleven](#) (de hoeveelheid wasmiddel die u moet gebruiken, hangt af van de hardheid van het water en de bevulling van uw was), [de aanbevolen laagste temperatuur gebruiken](#) (de meest wasmiddelen zijn werkzaam op lage temperaturen; wassen op hogere temperatuur is vaak onnodig en dus alleen maar energieverstopping).

“Door het akkoord rond milieuvriendelijkere producten is de Belgische federale staat de eerste in Europa die een juridisch mechanisme toepast dat toelaat het aanbod in de distributie te oriënteren naar meer milieuvriendelijke producten. Ik hoop dat zulk een akkoord, gebaseerd op een actieve samenwerking binnen de industrie soortgelijke initiatieven in Europa kan stimuleren en de markt van ecologische producten kan versterken.” - Paul Magnette Belgisch federaal Minister van Klimaat en Energie

- **Veiligheidsadviezen (Safe use icons)**

De detergentenindustrie heeft ook cognitieve pictogrammen uitgewerkt, die bedoeld zijn voor afdruk op het etiket van detergents en onderhoudsproducten, en adviezen geven voor een veilig gebruik van die producten. Deze pictogrammen werden in 2011 in een nieuw kleedje gestopt waardoor zij nog makkelijker leesbaar zijn. Zij zijn op het etiket van de meeste detergents terug te vinden. Bij elk pictogram hoort ook een zinnetje advies, maar de pictogrammen zijn op zich zo duidelijk ontworpen dat iedereen ze zonder verdere uitleg begrijpt.

Voor meer informatie: www.cleanright.eu & www.sustainable-actions.be

→ **Compactering van wasmiddelen**

In 2009, 2010 en 2011 is de detergentenindustrie gestart met twee ambitieuze programma's om vloeibare wasmiddelen en waspoeders compacter te maken. De deelnemende ondernemingen hebben zich ertoe verbonden om hun wasmiddelen te concentreren totdat een aanbevolen dosis per wasbeurt van hoogstens 75 ml gehaald wordt voor vloeibare wasmiddelen en van hoogstens 85 g voor waspoeders, dit zonder verlies aan werkzaamheid. Ook hebben zij hun verpakkingen verder verbeterd en gaan duidelijk naar de consument communiceren over het optimale gebruik van het bijkomend geconcentreerd product (dosis naleven). Uiteindelijk doel is om, via een vermindering van de CO₂-emissie, een bijdrage te leveren op het vlak van duurzame ontwikkeling. In heel Europa zullen deze duurzaamheidsprogramma's verregaande gevolgen hebben. Eens volledig geïmplementeerd zou het project immers moeten zorgen voor 400.000 ton minder vloeibaar wasmiddel, 200.000 ton minder waspoeder, 21.000 ton minder verpakkingen en 19.000 wegtransporten minder.

Voor meer informatie : www.detic.be, volg ook de pagina « Geconcentreerde wasmiddelen: houd u aan de doseeraanwijzingen » op facebook.

Cosmeticsector

De cosmeticsector heeft duurzame ontwikkeling omarmd en als onmisbare groeifactor geïntegreerd. In België heeft de sector, naast de initiatieven vanuit ondernemingen zelf, acties inzake «maatschappelijke verantwoordelijkheid» opgezet samen met de overheid en de consumentenverenigingen. Op initiatief van een KMO is een ontwerp van «duurzaamheidscode» in de maak.

→ «Goede duurzaamheidspraktijken»

De cosmeticsector heeft een gids voor «goede duurzaamheidspraktijken» uitgewerkt ten behoeve van alle ondernemingen uit de sector. Opzet is alle cosmeticabedrijven een compleet hulpmiddel aan te reiken waardoor zij de belangrijkste elementen om de duurzaamheid van een bedrijf te verbeteren, kunnen integreren. Het is een uitgebreide gids, die zowel economische, maatschappelijke, ethische, management- en milieugerelateerde criteria bevat. Op initiatief van een KMO is een ontwerp van «duurzaamheidscode» in de maak. Het is zaak een duurzaamheidsrichtplan uit te werken, waar bedrijven kunnen instappen om tot een basisniveau inzake duurzaamheid te komen en/of hun duurzaamheidsprestaties te verbeteren.

→ «Veilig in de Zon» -campagne

De informatiecampagne «Veilig in de Zon» is een initiatief van het OIVO*, DETIC**, COMEOS*** en de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, en is in 2006 gestart. Zij is bedoeld om op een zo groot mogelijke schaal alle nodige informatie te verspreiden om veilig van de zon te genieten, zich afdoende te beschermen en de juiste zonnebeschermingsproducten te kiezen en te gebruiken. Van de zomer 2011 komt er ook een nieuwe facebook-pagina, zodat ook adepten van de sociale media Veilig in de Zon-adviezen kunnen binnenhalen. Op Facebook komt er voor die pagina ook een speciale promotiecampagne. «Veilig in de zon» is er voor iedereen: gezinnen, kinderen, doe-het-zelvers, sportmensen, zonneaanbidders, tuiniers, toeristen, enz. De campagne krijgt de nodige weerklank op de nationale tv-zenders (VRT en RTBF) en krijgt ook steun van de Stichting tegen kanker.

* Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties

** Belgisch-Luxemburgse vereniging van cosmeticaproducten en -verdelers.

*** Federatie van de Belgische handel en diensten

Voor meer informatie: <http://www.veiligindezon.be> & www.detic.be
Volg de « Veilig in de Zon»-adviezen op facebook.

→ De «Knappe kapper»-campagne

De «Knappe kapper»-campagne is het resultaat van samenwerking tussen de FOD Volksgezondheid, het OIVO*, DETIC** en de UBK/UCB vzw/asbl***. Het betreft een informatiecampagne die in 2011 op gang geschoten werd en kappers vooral wil wijzen op een aantal elementaire voorzorgen die zij moeten nemen wanneer zij met mogelijke risicoproducten werken zoals haarkleur- of permanent wave-middelen. Die producten veilig gebruiken is van het grootste belang, zowel voor de kapper zelf als voor zijn klanten. De «Knappe kapper»-campagne koestert de ambitie om dé referentie te worden inzake goede praktijken voor haarverzorgingsproducten. Voor elk haarverzorgingsproduct reikt de site zowel specifiek advies inzake goede gebruikspraktijken aan alsook informatie over mogelijke risico's bij verkeerd gebruik. De website «Knappe kapper» staat ter beschikking van leerkrachten uit het kappersonderwijs.

* Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties

** Belgisch-Luxemburgse vereniging van cosmeticaproducten en -verdelers

*** Unie van Belgische Kappers

Voor meer informatie: www.knapperkapper.be

“Als producent en verdeler van professionele haarverzorgingsproducten geeft de nieuwe site Knappe Kappe-Coiffeur futé, gecreëerd door DETIC, ons de mogelijkheid om informatie te verspreiden naar onze klanten wat het correct en veilig gebruik betreft van onze producten. Wij hopen deze website zo bekend mogelijk te maken bij de professionele kappers!”

- Michel Knops, Directeur bij Codibel

Sector van lijmen en mastieken

Sedert ruim 10 jaar heeft de lijmen- en mastiekenindustrie het gebruik van organische oplosmiddelen in lijmen voor de consument drastisch teruggeschoefd. Zich bewust van de impact van zijn activiteiten en van die van zijn klanten focust de sector van lijmen en mastieken vandaag de dag zijn sectorinitiatieven inzake duurzaamheid op projecten met betrekking tot de voedselveiligheid en goede praktijken.

→ Milieu-impact verminderen

Sinds april 2008 heeft de lijmen- en mastiekenindustrie zich ertoe verbonden niet langer di-isobutylftalaat (DiBP) te gebruiken in lijmen voor papier en karton. Opzet van dit initiatief is de accumulatie van DiPB in papier bij recyclage te vermijden, wat een mogelijk risico zou kunnen inhouden bij toepassingen waarbij sprake is van contact met levensmiddelen. Dit initiatief zorgt er dus voor dat de levensmiddelenindustrie makkelijker kringlooppapier kan gebruiken.

→ MIGRESIVES

Tegen de achtergrond van de overkoepelende wetgeving inzake contact met levensmiddelen werkt de Europese industrie van lijmen en mastieken aan een tool voor het modelleren van de migratie van de stoffen in lijmen via de verpakkingen van levensmiddelen. De in open source ontwikkelde tool dient voor het bestuderen van erg complexe verpakkingssystemen alsook van de invloed van bepaalde parameters zoals temperatuur, op de migratie van stoffen. Het MIGRESIVES-project speelt in op de groeiende bekommernissen vanuit de verpakkingensector en de levensmiddelenindustrie inzake voedselveiligheid en effent tegelijk de weg naar innovatie.

→Goede praktijken voor beroepsgebruikers

De gebruiksfase van lijmen en mastieken is belangrijk gemeten naar milieu-impact en maatschappelijke gevolgen (veiligheid). De sector werkt momenteel aan een promotieactie over het correcte gebruik van lijmen en mastieken door beroepsgebruikers. Bedoeling is een handleiding voor «goede praktijken» uit te geven in elektronisch formaat, gekoppeld aan een communicatiecampagne naar beroepsgebruikers, bouwheren en architecten. Tegelijk wordt gewerkt aan een website, die de inhoud van deze handleiding bevat in de vorm van workshops. Op de middellange termijn moet deze site de weg effenen naar permanente scholing voor alle spelers uit de bouw.

Aerosoltechnologie

In aerosol (spuitbus) verpakte producten zijn in zowat alle sectoren terug te vinden. De DETIC-leden hebben twee specifieke initiatieven opgezet om de aerosoltechnologie beter te verzoenen met duurzame ontwikkeling.

→ **Het DETIC-aerosolhandvest**

De DETIC-leden hebben een aerosolhandvest uitgewerkt bedoeld om aan te tonen dat spuitbusverpakkingen veilig zijn, om die veiligheid verder te versterken en om aan verantwoorde communicatie te doen inzake aerosoltechnologie. Dit handvest is van toepassing op alle producten met aerosoltechnologie die door de DETIC-leden op de Belgische markt gebracht worden. Het bevat veiligheids- en duurzaamheidscriteria alsook concrete engagementen naar bescherming van de gebruiker en verantwoorde communicatie.

→ **Freeware voor LCA-analyse!**

Met de bedoeling de milieu-impact van de aerosoltechnologie zo veel mogelijk te beperken, heeft de Franse aerosolsector een LCA-tool (levenscyclusanalyse) ontwikkeld specifiek voor aerosols. DETIC heeft bij de CFA (zustervereniging) bedongen dat haar leden de tool kosteloos mogen gebruiken. De beschikbare 12 indicatoren zijn: uitputting van de abiotische rijkdommen, mogelijke luchtverzuring, eutrofiëring, aquatische ecotoxiciteit in zoetwater, sedimentaire ecotoxiciteit in zoetwater, klimaatverandering, toxiciteit voor de mens, afbraak van de ozonlaag, fotochemische oxidatie, niet-hernieuwbare primaire energie, ecotoxiciteit aan land en afvalproductie. Opzet van deze tool is R&D-departementen te helpen om bij de ontwikkeling van producten rekening te houden met milieucriteria.